

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli xxx
K(20...) yyy v konečnom znení

Návrh

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. .../..

z [...]

**o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie dohôd
o špecializácii**

(Text s významom pre EHP)

Návrh

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. .../..

z [...]

o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie dohôd o špecializácii

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2821/71 z 20. decembra 1971 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov¹, naposledy zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy², a najmä na jeho článok 40,

po uverejnení návrhu tohto nariadenia,

po konzultácii s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie,

keďže:

- (1) Nariadenie (EHS) č. 2821/71 splnomocňuje Komisiu, aby prostredníctvom nariadenia uplatnila článok 101 ods. 3 zmluvy (bývalý článok 81 ods. 3, a predtým článok 85 ods. 3 Zmluvy o ES) na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov spadajúcich do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, ktoré majú za cieľ špecializáciu, vrátane dohôd potrebných na jej dosiahnutie.
- (2) Komisia na základe nariadenia (EHS) č. 2821/71 prijala nariadenie (ES) č. 2658/2000 z 29. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81(3) Zmluvy na kategórie dohôd o špecializácii³. Platnosť nariadenia (ES) č. 2658/2000 sa končí 31. decembra 2010.
- (3) Nové nariadenie by malo splniť dve požiadavky: zabezpečiť účinnú ochranu hospodárskej súťaže a poskytnúť primeranú právnu istotu podnikom. Pri sledovaní týchto cieľov by sa malo zohľadniť, že je potrebné podľa možnosti čo najviac zjednodušiť administratívny dohľad a právny rámec. Na účely uplatnenia článku 101 ods. 3 zmluvy je možné vo všeobecnosti predpokladať, že ak trhová sila nepresiahne určitú hranicu, pozitívne účinky dohôd o špecializácii prevážia nad ich negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž.

¹ Ú. v. ES L 285, 29. 12. 1971, s. 46.

² Ú. v. ES L 1, 4. 1. 2003, s. 1.

³ Ú. v. ES L 304, 5.12.2000, s. 3.

- (4) Na účely uplatnenia článku 101 ods. 3 zmluvy prostredníctvom nariadenia nie je potrebné vymedziť dohody, ktoré by mohli spadať do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy. Pri individuálnom posudzovaní dohôd podľa článku 101 ods. 1 zmluvy sa musí zohľadniť niekoľko faktorov, najmä však štruktúra relevantného trhu.
- (5) Výhoda skupinovej výnimky by sa mala obmedziť a poskytnúť len tým dohodám, v prípade ktorých je možné s dostatočnou istotou predpokladať, že spĺňajú podmienky článku 101 ods. 3 zmluvy.
- (6) V prípade dohôd o špecializácii vo výrobe je najpravdepodobnejšie, že prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovarov, ak majú zúčastnené strany dopĺňajúce sa zručnosti, aktíva alebo činnosti, pretože sa môžu sústrediť na výrobu určitých produktov, a tak fungovať efektívnejšie a dodávať tieto produkty lacnejšie. To vo všeobecnosti platí aj pre dohody o špecializácii v oblasti prípravy služieb. Je pravdepodobné, že pri účinnej hospodárskej súťaži spotrebiteľia získajú primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich.
- (7) Tieto výhody môžu vyplynúť práve tak z dohôd, prostredníctvom ktorých sa jedna zúčastnená strana úplne alebo čiastočne vzdáva výroby určitých produktov alebo prípravy určitých služieb v prospech inej zúčastnenej strany („jednostranná špecializácia“), ako aj z dohôd, prostredníctvom ktorých sa každá zúčastnená strana úplne alebo čiastočne vzdáva výroby určitých produktov alebo prípravy určitých služieb v prospech inej zúčastnenej strany („recipročná špecializácia“), a takisto aj z dohôd, prostredníctvom ktorých sa zúčastnené strany zaväzujú spoločne vyrábať určité produkty alebo pripravovať určité služby („spoločná výroba“).
- (8) Pokiaľ ide o uplatňovanie tohto nariadenia na dohody o jednostrannej a recipročnej špecializácii, malo by sa obmedziť len na dohody medzi zúčastnenými stranami, ktoré pôsobia na rovnakom trhu či trhoch produktov. Dohody o spoločnej výrobe by mali spadať do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia bez ohľadu na to, či zúčastnené strany už pôsobia na rovnakom trhu či trhoch s produktmi. Skupinová výnimka by sa mala vzťahovať aj na také ustanovenia dohôd o špecializácii, ktoré sa týkajú prevodu práv duševného vlastníctva alebo udelenia licencie na práva duševného vlastníctva jednej alebo viacerým zúčastneným stranám, pod podmienkou, že tieto ustanovenia nepredstavujú hlavný cieľ takýchto dohôd a že priamo súvisia s vykonávaním týchto dohôd a sú pre toto vykonávanie nevyhnutné, a mala by sa vzťahovať takisto aj na určité súvisiace dojednania týkajúce sa nákupu a odbytu.
- (9) Aby sa zabezpečilo, že špecializácia prinesie výhody bez toho, aby jedna zo zúčastnených strán úplne opustila trh nadväzujúci na výrobu, toto nariadenie by sa malo vzťahovať na dohody o jednostrannej a recipročnej špecializácii, len pokiaľ stanovujú povinnosti týkajúce sa dodávok a nákupov alebo spoločnú distribúciu. Povinnosti týkajúce sa dodávok a nákupov môžu, ale nemusia mať výhradný charakter.
- (10) Je možné predpokladať, že ak podiel zúčastnených strán na relevantnom trhu s produktmi, ktoré sú predmetom dohody o špecializácii v zmysle tohto nariadenia, nepresiahne 20 %, tak tieto dohody vo všeobecnosti prinášajú hospodárske výhody vo forme úspor z rozsahu alebo zo sortimentu, alebo vo forme lepších výrobných technológií, a zároveň poskytujú spotrebiteľom primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich. Ak sú však predmetom dohody o špecializácii medziprodukty, ktoré

jedna alebo viacero zúčastnených strán úplne alebo čiastočne využíva pre vlastnú spotrebu na výrobu nadväzujúcich produktov predávaných týmito stranami na obchodnom trhu, uvedených 20 % by nemal presiahnuť ani podiel zúčastnených strán na príslušnom obchodnom trhu s týmito nadväzujúcimi produktmi, a to z toho dôvodu, aby sa predišlo riziku uzavretia trhu so vstupmi. Nie je však možné automaticky predpokladať, že dohody o špecializácii buď spadajú do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, alebo nespĺňajú podmienky článku 101 ods. 3 zmluvy, keď sa presiahne hraničný trhový podiel stanovený v tomto nariadení. V takých prípadoch je potrebné vykonať individuálne posúdenie dohody o špecializácii na základe článku 101 zmluvy

- (11) Toto nariadenie by nemalo vyňať dohody obsahujúce obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie uvedených pozitívnych vplyvov. V zásade by z výhody skupinovej výnimky zavedenej týmto nariadením, a to bez ohľadu na trhový podiel zúčastnených strán, mali byť vylúčené určité závažné obmedzenia hospodárskej súťaže týkajúce sa stanovenia cien účtovaných tretím stranám, obmedzenia výroby alebo predaja, ako aj rozdelenia trhov alebo zákazníkov.
- (12) Stanovenie hraničného trhového podielu, nevyňatie určitých dohôd a podmienky stanovené týmto nariadením zvyčajne zabezpečujú, že dohody, na ktoré sa vzťahuje skupinová výnimka, neumožňujú zúčastneným stranám vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti predmetných produktov alebo služieb.
- (13) Komisia môže odňať výhody vyplývajúce z tohto nariadenia na základe článku 29 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy, ak v konkrétnom prípade zistí, že dohoda, na ktorú sa vzťahuje výnimka podľa článku 2, má účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy; môže sa tak stať napríklad v prípade, že relevantný trh či trhy sú veľmi koncentrované a hospodárska súťaž je už slabá, najmä z dôvodu postavenia ostatných účastníkov na trhu alebo väzieb medzi účastníkmi trhu, ktoré vznikli na základe paralelných dohôd o špecializácii.
- (14) V článku 29 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 sa ustanovuje, že orgán členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže môže odňať výhodu vyplývajúcu z tohto nariadenia na území tohto členského štátu alebo na jeho časti, ak v konkrétnom prípade zistí, že dohoda, na ktorú sa vzťahuje výnimka podľa článku 2, má na území tohto členského štátu alebo na jeho časti účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy a toto územie má všetky charakteristiky osobitného geografického trhu.
- (15) S cieľom uľahčiť uzatváranie dohôd o špecializácii, ktoré môžu mať vplyv na štruktúru zúčastnených podnikov, by sa lehota platnosti tohto nariadenia mala stanoviť na 12 rokov.
- (16) Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie článku 102 zmluvy,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „dohoda“ je dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup;
2. „zúčastnené strany“ sú podniky, ktoré sú stranami dohody, a s nimi spojené podniky;
3. „spojené podniky“ sú:
 - a) podniky, v ktorých strana dohody, či už priamo alebo nepriamo:
 - (i) má právomoc vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv,
 - (ii) má právomoc vymenovať viac ako polovicu členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov právne zastupujúcich daný podnik, alebo
 - (iii) má právo riadiť záležitosti podniku;
 - b) podniky, ktoré majú priamo alebo nepriamo voči strane dohody práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
 - c) podniky, v ktorých má podnik uvedený v písmene b) priamo alebo nepriamo, práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
 - d) podniky, v ktorých strana dohody spolu s jedným alebo viacerými podnikmi uvedenými v písmenách a), b) alebo c) alebo v ktorých dva alebo viacero z posledne uvedených podnikov, majú spoločne práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
 - e) podniky, v ktorých majú práva alebo právomoci uvedené v písmene a) spoločne:
 - (i) strany dohody alebo s nimi spojené podniky uvedené v písmenách a) až d), alebo
 - (ii) jedna alebo viacero strán dohody alebo jeden alebo viacero s nimi spojených podnikov uvedených v písmene a) až d) a jedna alebo viacero tretích strán;
4. „produkt“ je tovar a/alebo služba vrátane medziproduktov a/alebo služieb, ktoré sú medzistupňom finálnych služieb, a finálnych tovarov a/alebo služieb, s výnimkou distribúcie a služieb prenájmu;
5. „výroba“ je výroba tovarov alebo príprava služieb a zahŕňa výrobu prostredníctvom subdodávateľských vzťahov;
6. „príprava služieb“ sú činnosti, ktoré predchádzajú poskytovaniu služieb zákazníkom;
7. „relevantný trh“ je relevantný trh či trhy produktov a relevantný geografický trh či geografické trhy, ku ktorým patria produkty špecializácie; v prípade produktov špecializácie, ktoré sú medziproduktmi úplne alebo čiastočne využívanými jednou alebo viacerými zúčastnenými stranami pre vlastnú spotrebu na výrobu naviazujúcich produktov, je to okrem toho aj relevantný trh či trhy produktov

a relevantný geografický trh či geografické trhy, ku ktorým patria nadväzujúce produkty;

8. „produkty špecializácie“ sú produkty, ktoré sú predmetom dohody o špecializácii;
9. „nadväzujúce produkty“ sú produkty, na výrobu ktorých jedna alebo viacero zúčastnených strán ako vstupy využíva produkty špecializácie a ktoré tieto zúčastnené strany predávajú na obchodnom trhu;
10. „konkurujúce podniky“ sú skutoční alebo potenciálni konkurenti;
11. „skutočný konkurent“ je podnik, ktorý pôsobí na tom istom relevantnom trhu;
12. „potenciálny konkurent“ je podnik, ktorý by sa, uvažujúc na realistickom základe a nie iba ako o čisto teoretickej možnosti, v prípade malého, ale trvalého zvýšenia relatívnych cien pravdepodobne podujal, a to najneskôr do troch rokov, vynaložiť potrebné dodatočné investície alebo iné nevyhnutné náklady súvisiace so zmenou, aby vstúpil na relevantný trh;
13. „záväzok výhradnej dodávky“ je záväzok nedodávať produkt, na ktorý sa vzťahuje dohoda o špecializácii, inému konkurujúcemu podniku, ako je strana dohody;
14. „záväzok výhradného nákupu“ je záväzok nakupovať produkt, na ktorý sa vzťahuje dohoda o špecializácii, iba od strany dohody, ktorá sa zaviazala na dodávku;
15. distribúcia sa uskutočňuje „spoločne“, ak zúčastnené strany:
 - a) uskutočňujú distribúciu produktov prostredníctvom spoločného tímu, organizácie alebo podniku, alebo
 - b) určia za distributéra tretiu stranu na výhradnom alebo nevýhradnom základe, pod podmienkou, že táto tretia strana nie je konkurujúcim podnikom;
16. „distribúcia“ zahŕňa poskytovanie služieb.

Článok 2

Výnimka

1. Podľa článku 101 ods. 3 zmluvy a s výhradou ustanovení tohto nariadenia sa týmto vyhlasuje, že článok 101 ods. 1 zmluvy sa nevzťahuje na nasledujúce dohody dvoch alebo viacerých zúčastnených strán o podmienkach, za ktorých sa tieto zúčastnené strany špecializujú na výrobu produktov („dohody o špecializácii“):
 - a) dohody o jednostrannej špecializácii medzi dvoma zúčastnenými stranami pôsobiacimi na rovnakom trhu či trhoch produktov, prostredníctvom ktorých sa jedna zúčastnená strana zaväzuje úplne alebo čiastočne prestať vyrábať určité produkty alebo sa zaväzuje, že sa zdrží výroby týchto produktov, a zároveň sa zaväzuje nakupovať tieto produkty od druhej zúčastnenej strany, ktorá súhlasí s ich výrobou a dodávkou, alebo

- b) dohody o recipročnej špecializácii medzi dvoma alebo viacerými zúčastnenými stranami pôsobiacimi na rovnakom trhu či trhoch produktov, prostredníctvom ktorých sa dve alebo viaceré zúčastnené strany na recipročnom základe dohodnú, že úplne alebo čiastočne prestanú vyrábať určité, ale rôzne, produkty, alebo že sa zdržia ich výroby, a že ich budú kupovať od iných zúčastnených strán, ktoré súhlasia, že ich pre ne vyrobia a že im ich dodajú, alebo
- c) dohody o spoločnej výrobe, prostredníctvom ktorých dve alebo viaceré zúčastnené strany súhlasia so spoločnou výrobou určitých produktov.

Táto výnimka platí v rozsahu, v akom takéto dohody o špecializácii obsahujú obmedzenia hospodárskej súťaže, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy.

- 2. Výnimka podľa odseku 1 sa vzťahuje aj na dohody o špecializácii obsahujúce ustanovenia, ktoré sa týkajú prevodu práv duševného vlastníctva alebo udelenia licencie na práva duševného vlastníctva jednému alebo viacerým zúčastneným stranám, avšak pod podmienkou, že tieto ustanovenia nepredstavujú hlavný cieľ takýchto dohôd a že priamo súvisia s vykonávaním týchto dohôd a sú pre toto vykonávanie nevyhnutné.
- 3. Výnimka podľa odseku 1 platí tiež, ak:
 - a) zúčastnené strany v rámci dohody o špecializácii prijímú záväzok výhradného nákupu a/alebo záväzok výhradnej dodávky, alebo
 - b) zúčastnené strany nepredávajú produkty, ktoré sú predmetom dohody o špecializácii, nezávisle, ale realizujú spoločnú distribúciu.

Článok 3

Hraničný trhový podiel

Výnimka podľa článku 2 platí pod podmienkou, že kombinovaný trhový podiel zúčastnených strán nepresahuje 20 % ktoréhokoľvek relevantného trhu.

Článok 4

Závažné obmedzenia

Výnimka podľa článku 2 sa nevzťahuje na dohody, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou zúčastnených strán majú za cieľ:

- a) stanovenie cien pri predaji tretím osobám, s výnimkou cien účtovaných bezprostredným zákazníkom v rámci spoločnej distribúcie;
- b) obmedzenie výroby alebo predaja, s výnimkou:
 - ustanovení o dohodnutom objeme produktov v rámci dohôd o jednostrannej alebo recipročnej špecializácii alebo o stanovení kapacitných a výrobných objemov v rámci dohody o spoločnej výrobe, ako aj

- stanovenia cieľov pre predaj v rámci spoločnej distribúcie; alebo
- c) rozdelenie trhov alebo odberateľov.

Článok 5

Uplatňovanie hraničného trhového podielu

1. Na účely uplatňovania hraničného trhového podielu stanoveného v článku 3 platia tieto pravidlá:
 - a) trhový podiel sa vypočíta na základe hodnoty predajov na trhu; ak nie sú údaje týkajúce sa hodnoty predajov na trhu k dispozícii, môžu sa na stanovenie trhového podielu zúčastnených strán využiť odhady založené na iných spoľahlivých informáciách o trhu vrátane údajov o objeme predajov na trhu;
 - b) trhové podiely sa vypočítavajú na základe údajov týkajúcich sa predchádzajúceho kalendárneho roka;
 - c) trhový podiel podnikov uvedených v článku 1 ods. 3 písm. e) sa rovnomerne rozdelí na každý podnik, ktorý má práva alebo právomoci uvedené v článku 1 ods. 3 písm. a).
2. Ak trhový podiel podľa článku 3 najprv nebol väčší ako 20 %, ale následne stúpol nad túto hranicu, pričom nepresiahol 25 %, výnimka podľa článku 2 platí aj naďalej, a to počas obdobia dvoch po sebe idúcich kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola po prvýkrát prekročená hranica 20 %.
3. Ak trhový podiel podľa článku 3 najprv nebol väčší ako 20 %, ale následne presiahol 25 %, výnimka podľa článku 2 platí naďalej aj počas obdobia jedného kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola po prvýkrát prekročená hranica 25 %.
4. Výhody vyplývajúce z odsekov 2 a 3 sa nesmú kombinovať tak, že sa presiahne obdobie dvoch kalendárnych rokov.

Článok 6

Prechodné obdobie

Zákaz stanovený v článku 101 ods. 1 zmluvy sa počas obdobia od 1. januára 2011 do 31. decembra 2011 nebude uplatňovať na dohody platné 31. decembra 2010 a nespĺňajúce podmienky na výnimku podľa tohto nariadenia, ak 31. decembra 2010 spĺňali podmienky na výnimku podľa nariadenia (ES) č. 2658/2000.

Článok 7

Nadobudnutie účinnosti a uplatniteľnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť [...] 2011.

Jeho účinnosť sa končí 31. decembra 2022.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli [...].

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO